

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Unul dintre principalele obiective cuprinse în proiectul de acord cu Fondul Monetar Internațional este întărirea cadrului legal și a reglementărilor emise în baza acestuia referitor la sectorul financiar. În esență, noile prevederi legale trebuie să asigure armonizarea legislației bancare la principiile de bază stabilite de Comitetul pentru supraveghere bancară din cadrul Băncii Reglementelor Internaționale de la Basel prin realizarea următoarelor obiective prioritare:

- acordarea de puteri sporite Băncii Naționale a României, în calitatea sa de autoritate de supraveghere bancară, pe linia monitorizării transferurilor ce vizează drepturile de proprietate asupra capitalului băncilor precum și controlul asupra administrării activității acestora;
- asigurarea protecției, prin efectul legii, persoanelor implicate în activitatea de supraveghere bancară;
- creșterea exigenței în procesul de autorizare de către Banca Națională a României a acționarilor semnificativi și a persoanelor desemnate să asigure conducerea și administrarea băncilor;
- elaborarea unui nou cadru legal privind falimentul bancar.

2. Dintre obiectivele menționate, cele care vizează acționariatul, conducătorii și administratorii băncilor sunt condiționate de modificarea corespunzătoare a Legii nr.58/1998-legea bancară, cu modificările ulterioare. În acest sens, în cadrul condiționalităților pentru încheierea noului acord cu Fondul Monetar Internațional s-a prevăzut ca Guvernul României să emită o ordonanță care să modifice și să completeze legea menționată.

3. În acest context, în vederea îndeplinirii condiționalităților ce necesită modificarea Legii nr.58/1998 s-a întocmit proiectul de Ordonanță de urgență prezentat alăturat care, în esență, aduce următoarele elemente de noutate:

3.1 Cu privire la atribuirea de puteri sporite Băncii Naționale a României în procesul de supraveghere pe bază prudentială a transferurilor drepturilor de proprietate asupra capitalului băncilor și a controlului asupra administrării acestora:

- redefinirea expresiei “grup de persoane care acționează împreună” în sensul eliminării condiționării privind existența unui acord la stabilirea apartenenței la un astfel de grup (lit. k de la art.3, art.3¹);

- acordarea competenței Băncii Naționale a României de a decide asupra existenței unui grup de persoane care acționează împreună având în vedere și alte circumstanțe decât cele arătate la art. 3¹ (art.3²);

3.2 Cu privire la cerința privind creșterea exigenței în procesul de autorizare de către Banca Națională a României a acționarilor semnificativi:

- acordarea competenței Băncii Naționale a României de a evalua măsura în care persoanele îndeplinesc condițiile minime de eligibilitate pentru atribuirea calității de acționar semnificativ (art.52¹), pe baza criteriilor proprii de evaluare a calității acționariatului (art.52³);
- stabilirea prin lege a unor condiții minime pe care orice persoană care dorește să devină acționar semnificativ trebuie să le îndeplinească: situație financiară solidă și stabilă; furnizarea de informații suficiente care să asigure identificarea structurii grupului (art.52²);
- acordarea competenței Băncii Naționale a României de a retrage aprobarea acordată acționarilor semnificativi care nu mai îndeplinesc condițiile minime de eligibilitate (art.70, alin.1, lit.d), măsură care atrage suspendarea exercitiului dreptului de vot al acestora (art.70, alin.2) și interdicția ca aceste persoane să mai achiziționeze noi acțiuni ale băncii (art.70 alin.3); suspendarea dreptului de vot se aplică și celorlalți acționari care îndeplinesc o politică care periclitează asupra gestiunii sănătoase și prudente a băncii (art.70, alin.1, lit.d);
- acordarea competenței Băncii Naționale a României de a retrage autorizația unei bănci în cazul în care acționariatul băncii nu mai prezintă încredere pentru asigurarea unei gestiuni sănătoase sau nu mai permite realizarea unei supravegheri eficiente (art.16 lit.h).

3.3 Cu privire la cerința privind creșterea exigenței în procesul de autorizare de către Banca Națională a României a persoanelor desemnate să asigure conducerea și administrarea băncilor:

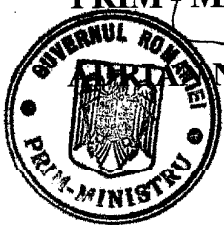
- stabilirea cerinței de autorizare a administratorilor unei bănci înainte de începerea exercitării responsabilităților (art.25 alin.2);
- stabilirea prin lege a condițiilor minime pe care trebuie să le îndeplinească conducătorii și administratorii băncii (art.25, art.25¹ și art.27, alin2, lit.d);
- acordarea competenței Băncii Naționale a României de a evalua măsura în care persoanele îndeplinesc condițiile minime de eligibilitate stabilite pentru conducători și administratori (art.25), pe baza criteriilor proprii de evaluare a calității acestora (art.25²);
- acordarea de competențe Băncii Naționale a României privind retragerea autorizației date administratorilor băncii (art.69 alin2, lit.d).

4. Proiectul de acord prevede totodată asigurarea condițiilor pentru îmbunătățirea stabilității și credibilității sectorului financiar-bancar inclusiv prin implementarea prevederilor legale aplicabile. În acest sens inițiativa legislativă prevede că: pînă la pronunțarea unei hotărîri definitive și irevocabile de către instanța judecătorească, executarea actelor Băncii Naționale a României nu se suspendă (art.83¹); instanța judecătorească se pronunță asupra legalității actelor emise de autoritatea de supraveghere, considerentele de oportunitate, evaluările și analizele calitative rămînd la aprecierea Băncii Naționale a României ca singură autoritate în măsură să se pronunțe asupra acestora (art.83²). Această prevedere este de natură să asigure crearea premiselor necesare desfășurării unei activități bancare prudente și sănătoase precum și a unei supravegheri eficiente care să protejeze interesele deponenților și ale altor creditori ai băncii.

5. La elaborarea prezentei inițiative legislative s-a avut în vedere necesitatea realizării unui cadru legal coerent și consecvent, care să țină cont și de modificările care vor fi aduse legislației care reglementează activitatea sectorului bancar, în special în ceea ce privește falimentul. Astfel, dacă proiectul de ordonanță de modificare a Legii nr.83/1998 privind procedura falimentului băncilor stabilește drept criteriu pentru declanșarea procedurii falimentului înregistrarea unui nivel al indicatorului de solvabilitate sub 2%, prezenta inițiativă legislativă prevede că Banca Națională a României poate dispune instituirea regimului de administrare specială în cazul în care nivelul de solvabilitate nu depășește jumătate din nivelul minim prevăzut pentru acest indicator de reglementările prudentiale în vigoare (art.79 lit.b). Prin introducerea acestei măsuri se urmărește eficientizarea activității de supraveghere a Băncii Naționale a României și asigurarea unei protecții sporite a drepturilor deponenților și ale altor creditori ai băncii, prin luarea unor măsuri adecvate în vederea evitării unui posibil faliment, cîtă vreme banca mai înregistrează un patrimoniu net pozitiv. Inițiativa legislativă urmărește totodată păstrarea controlului asupra managementului băncii aflate în regim de administrare specială, în cazul în care Banca Națională a României hotărăște retragerea autorizației băncii și sesizarea instanței în vederea declanșării procedurii de faliment. În acest caz administrarea băncii va fi asigurată în continuare de către administratorul special, pînă la pronunțarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile (art.82 alin.4).

6. Emiterea ordonanței în regim de urgență de către Guvern se justifică prin faptul că aspectele reglementate de acest act normativ reprezintă condiționalități pentru încheierea acordului cu Fondul Monetar Internațional, termenul propus fiind luna octombrie a anului în curs.

Față de cele prezentate a fost elaborat proiectul de Lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului pentru completarea Legii nr.133/1999 pentru modificarea și completarea Legii bancare nr.58/1998, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU
 NĂSTASE